

ชื่อเรื่อง ข้อเสนอแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจาก
การกระทำของช้างป่า: กรณีศึกษาอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้วิจัย ไยแก้ว ศีลรักษ์, จูติรัตน์ อธิธิมีชัย, อุลิซ ดิษฐปราณีต และวรัญญา พรพรรณ
หน่วยงาน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปีงบประมาณ 2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยเยียวยา
ความเสียหายจากการกระทำของช้างป่า โดยผู้วิจัยทำการสำรวจสภาพปัญหาและผลกระทบจาก
การกระทำของช้างป่า กรณีศึกษาอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี และศึกษาถึงหลักเกณฑ์
ขั้นตอน อัตราเงินชดเชยเยียวยาความเสียหายในปัจจุบัน และศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับการชดเชยความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของช้างป่า ตลอดจนวิเคราะห์
สภาพปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขกฎหมายในการเยียวยาความเสียหายจากการกระทำของช้างป่า

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประสพภัยพิบัติ (ช้างป่า) ในอำเภอ
แก่งหางแมว จำนวน 44 ราย โดยแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและ
ผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากการกระทำของช้าง ส่วนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจต่ออัตราการเยียวยา
ความเสียหาย จากการสำรวจ พบว่าผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากการกระทำของช้างป่า
แบ่งออกเป็น 3 กรณี ได้แก่ 1) ความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตร 2) ความเสียหายกรณี
ได้รับบาดเจ็บ และ 3) ความเสียหายกรณีเสียชีวิต ซึ่งผู้ประสพภัยพิบัติ (ช้างป่า) ดังกล่าวไม่พึงพอใจ
กับอัตราการเยียวยาความเสียหายตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประสพภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 และเห็นสมควรแก้ไขกฎหมายเพื่อกำหนดอัตราการเยียวยา
ความเสียหายเหมาะสมกับสภาพความเสียหายที่แท้จริง

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชดเชยความเสียหายอันเกิดจากสัตว์ ตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมถึงประกาศการกำกับพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข
เกี่ยวกับการกำหนดและจ่ายทดแทน พ.ศ. 2552 ข้อ 9 จึงเสนอเป็นแนวทางการแก้ไขกฎหมาย
เกี่ยวกับการชดเชยเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของช้างป่า ดังนี้ คือ

กรณีเสียชีวิต ควรเพิ่ม ในส่วนของกรณีผู้ประสพภัยพิบัติที่มีได้เสียชีวิตในทันที มีสิทธิ์ในการ
เรียกค่ารักษาพยาบาลก่อนเสียชีวิต ค่าเสียหายที่ต้องขาดประโยชน์ทำมาหาได้ก่อนเสียชีวิต รวมถึง

ค่าชดใช้การขาดแรงงานในครัวเรือนหรืออุตสาหกรรม ในข้อ 5.1.13 ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุน
ราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556

กรณีได้รับบาดเจ็บ ควรเพิ่มค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ให้ครอบคลุมถึงค่าขาดประโยชน์จาก
การทำงานได้ระหว่างเจ็บป่วย และส่วนในกรณีบาดเจ็บถึงขั้นพิการควรเพิ่ม ค่าเสียความสามารถ
ประกอบการทำงานในอนาคต และค่าเสียหายอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงิน ในข้อ 5.1.12 ตามหลักเกณฑ์
การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556

กรณีความเสียหายในพื้นที่ทำกิน ควรใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการ
พลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข เกี่ยวกับการกำหนดและจ่ายค่าทดแทน พ.ศ. 2552 ข้อ 9
ในการคำนวณความเสียหายที่ผลทางการเกษตร

คำสำคัญ: ช้างป่า, ค่าชดเชยความเสียหาย, ความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของช้างป่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Title Proposal to Amend Laws Regarding Compensation Payments for Damages Caused by Wild Elephants: A Case Study of Kaeng Hang Maeo District, Chanthaburi Province

Researchers Yaikaew Silrak, Thitirat Itthimechai, Ulit Ditapraneet, and Waranya Pornpan

Organization Faculty of Law, Rambhai Barni Rajabhat University

Year 2017

Abstract

This study aims to propose law amendments to compensate damages caused by wild elephants. The relevant issues and their ramifications are investigated in the context of a case study from Kaeng Hang Maeo District, Chanthaburi Province. The research examines the criteria, processes, compensation rates, and the extent of concepts, theories and laws related to damages caused by the actions of wild elephants to come up with proper law amendments for this particular problem.

To conduct the study, in-depth interviews with 44 actual victims of wild elephants are used to collect data which can be divided into 2 categories. The first category is the data concerning the issues and ramifications experienced by the victims of wild elephants. The second set of data is related to the victim satisfaction resulting from current compensation measures. The finding suggests that the damages are of 3 different natures: 1) the damages to agricultural crops, 2) the injuries to the victims, and 3) the casualties (deaths) incurred. Most of the victims find the compensation measures according to (the emergency compensation regulations B.E.2556 unsatisfactory and the laws should be amended to make the compensation more commensurate with the actual damages.

From the investigation of the current laws and regulations concerning the damages from wild animals B.E.2552, law amendments for the damages caused by wild elephants are proposed as follows:

In the event of death, the amendment shall cover the expenses incurred in case the victims do not lose their lives immediately and have to be hospitalized. It shall

also consider the income loss from being unable to work prior to the loss of life as well as the loss of domestic labor or industry according to article 5.1.13 per the regulations of compensating the victims under the emergency situation B.E. 2556.

In the event of injury, the amendment shall cover the income loss due to the absence from work while being injured. In case of a permanent disability, the amendment shall include the future loss of income due to the disability and other non-fiduciary damages according to article 5.1.12 per the regulations of compensating the victims under the emergency situation B.E.2556.

For the damages to the land used to cultivate crops, the amendment shall use the criteria according to Regulation of the Energy Regulatory Commission on Criteria, Procedures and Conditions of Lodging of Appeals and Appeal Deliberation, Objection and Objection. Deliberation, B.E. 2552 (2009) section 9 to compute for the damages to the crops.

Keywords: Wild Elephants, Compensation Payments, Damages caused by Wild Elephants

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี